

ELEKTRIKA V OBČINI RADOVLJICA (MEJNIKI)

Privatna in tovarniška elektrarna (do 1910)

Cajhnova elektrarna na Lancovem

Moj ded je ok. leta 1900 za razsvetlitev žage, hiše in gospodarskih poslopij, kupil francisovo turbino.

Povedal: Janez Zupanc (vnuk Franca Zupanca), po pripodedovanju očeta Jerneja Zupanca (vsi rod Cajhen).

Tovarniška razsvetljava v Kropi

Leta 1906 je Žebljarska zadruga v Kropi preuredila Srednji mlin v delavniške prostore in ob tem montirala mali dinamo 5 kW za razsvetljavo obrata in okolice.

Vir: Razvoj elektrifikacije Slovenije - Tretja etapa 1901-1909 (izdalo Elektrogospodarstvo Slovenije, 1976)

HE Završnica (do 1920)

Začetek delovanja elektrarna na Završnici

Elektrarna na Završnici je začela delovati! Za naše gospodarstvo zelo važna novica je to. Razmere sedanjega časa ne pripuščajo, da bi se ta velepomembni začetek dela praznoval slovesno. Upajmo pa, Da bo Bog To delo blagoslovil v korist lepe naše dežele. Več o napravah na Završnici bomo spregovorili ob priliki.

Domoljub, 25. 02. 1915

Razsvetljen glavni trg v Radovljici. Iz Radovljice se nam piše: Zdaj smo pa kar velikomestni. Glavni trg je razsvetljen kakor salon. Silno močne, svetle luči razširjajo tako svetlobo, da se lahko po trgu izprehajaš in časnike bereš. Je vredno pogledati! Hvala deželi za to lepo napravo!

Slovenec, 27. 02. 1915

28. 02. 1915 je prvič zasvetila elektrika v cerkvi in samostanu na Brezjah,

07. 03. 1915 je prvič zasvetila elektrika po cerkvi in župnišču v Mošnjah.

Vir: »Fara Mošnje skozi 850 let« (Krajevna skupnost Mošnje in Župnija Mošnje, 2004).

Električni tok v Radovljici, Mošnjah, Zg. in Sp. Otoku, Vrbnjah, Gorici, Predtrgu, Lescah, Hlebcah, Zapužah in na Brezjah.

Deželna elektrarna na Završnici. Doslej je električni tok napeljan v sledeče, kraje: Bled okoli jezera, Radovljica, Brezje, Mošnje, Zgornji in Spodnji Otok, Vrbnje, Gorica, Predlog, Lesce, Hlebce, Zapuže, Breznica, Smokuč. Dosloviče, Selo, Žirovnica, Vrba, Zgornje in Spodnje Gorje, Podhom in Zasip. - Popraševanje po električnem toku je jako veliko; žal, da se zaradi pomanjkanja bakra in motorjev občinstvu ne more ustreči. Vsled tega se tudi napeljava na Jesenice še ni mogla izvršiti. Podaljšanje se pa bo izvršilo po možnosti in si bo elektrarna izkušala pomagati z železnimi žicami, dokler ne bo zopet bakra na razpolago.

Domoljub, 21. 10. 1915

Podeželska transformatorska postaja Zapuže (KDE), zgrajeno 1915

Vir: Razvoj elektrifikacije Slovenije - Tretja etapa 1901-1909 (izdalo Elektrogospodarstvo Slovenije, 1976)

Elektrika iz HE Završnica (do 1930)

Elektrika v Kamni Gorici

... Največ zaslug ima pri tem naš agilni župan Jožef Špendal. Štirinajst dni je od tega, kar nam je prvič zasijala električna luč. Tako so se nam izpolnile dolgoletne želje. Lepo Miklavževo darilo. Radi smo žrtvovali težko prislužene denarje, samo, da smo se iznebili petrolejskih brljavk. ...

Domoljub, 12. 12. 1928

Elektrika v Kropi

... Koncem avgusta je pričela obratovati z električnim tokom iz Završnice Kroparska zadruga. ...

Domoljub, 24. 10. 1928

Leto 1929. Tovarna se je pospešeno elektrificirala. Električna je gnala predvsem nekatere transmisije. Cela Kropa je dobila električni tok.

Vir: Tehniška opremljenost kovaške zadruge v Kropi, kasneje tovarne Plamen od nastanka do podržavljanja po drugi svetovni vojni (mag. Tadej Brate) - Vigenjc IV. (Glasilo Kovaškega muzeja v Kropi, 2004).

Elektrika v Lipnici

Leta 1930 je bila napeljana elektrika po vaseh med Lipnico in Savo.

Vir: Rok Gašperšič

Viri:

Članke iz časopisov Gorenjec in Sava zbral Goran Lavrenčak - DAR

Vir: www.dLib.si; digitalizirano: 1888-1944 / Domoljub

Vir: www.dLib.si; digitalizirano: 1873-1945 / Slovenec